

«Інформаційні технології в економіці, менеджменті і бізнесі. Проблеми науки, практики і освіти» (Київ, 26 листопада 2020 р, Європейський університет). С. 74-77

6. Васюткіна Н.В., Гуменюк М.Д. Нові підходи у використанні інформаційних технологій в управлінні проектами віртуальних підприємств. *Економіка та управління*. 2020. №3. С.54-63

7. N. Vasiutkina, M. Gumeniuk Development, Implementation and Application of SCRUM Methodology in Project Management at the Enterprise. *Journal of Corporate Responsibility and Leadership*, Vol. 7, No 4, Art. 5, 2021. URL: <http://jcr.l.umk.pl/journal/archive>

Круглікова М.Р.,

здобувач вищої освіти

Сімкова Т.О.,

к.е.н., доцент кафедри економіки повітряного транспорту

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Підвищення ефективності діяльності кожного підприємства має позитивний вплив на економіку держави, формування доходів місцевих бюджетів та рівень добробуту населення. Відтак, досить актуальною сьогодні стає проблема визначення напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства, серед яких ефективність виробничо-господарської діяльності має бути основною складовою розробки управлінського проекту розвитку підприємства. У цьому сенсі актуалізується питання розробки наукових основ управління ефективністю виробничо-господарської діяльності підприємства.

Розкриття сутності поняття "ефективність" вимагає розмежування та уточнення таких категорій, як ефект, результат, результативність та критерії ефективності. Як ефект, так і результативність відображають зростання і

розвиток, тобто здатність до прогресивних кількісних змін, що відображаються в об'ємних показниках, і прогресивних якісних змін, які доповнюють кількісні і, як правило, пов'язані зі структурною динамікою об'єкта дослідження.

Цільовою орієнтацією співвідношення між результатами і витратами є прагнення до максимізації. Метою є максимізація результату на одиницю витрат. Можливий і зворотний зв'язок, коли показник витрат пов'язаний з показником результату. У цьому випадку порівняльний показник мінімізується. Іншими словами, центральним поняттям категорії "ефективність" є критерій ефективності (ознака успіху), який розкриває сутність досліджуваного об'єкта, виявляє основні та вирішальні ланки і шляхи вдосконалення об'єкта. Критерій ефективності є головною відмітною ознакою і визначальною мірою пізнання сутності ефективності, відповідно до якої кількісно оцінюється рівень цієї ефективності. Правильно сформульований критерій повинен характеризувати сутність ефективності як економічної категорії.

Оскільки поняття ефективності описує взаємозв'язок між різними аспектами: результатом і витратами (результативність), результатом і цілями (ефективність), результатом і потребами (оптимізація), виявлені взаємозв'язки наразі пропонується вважати критеріями ефективності. Значення кожного критерію характеризує ступінь вираженості тієї чи іншої властивості результату, важливої з точки зору поставленої мети (цілей, інтересів, витрат).

Дослідження складових формування ефективності вимагає визначення відповідних наукових принципів, таких як комплексність, системність, раціональність, процесовість та ситуаційність. Ці принципи покладені в основу моделі ефективності та забезпечують змістовне і всебічне дослідження її формування, а також ланцюг етапів пізнання цього явища: опис, пояснення, прогнозування та управління.

Ефективність виробничо-господарської діяльності підприємства необхідно визначати для вирішення двох основних завдань. По-перше, для виявлення та оцінки рівня використання окремих видів витрат і ресурсів, а також економічної ефективності виробництва. По-друге, для економічного обґрунтування та вибору

найкращих виробничо-господарських рішень (впровадження нової техніки, технології та організації виробництва, праці та управління, варіантів інвестування тощо). Найсуттєвіші характеристики виробничо-господарської діяльності, такі як цілісність, багатоаспектність, динамічність і взаємозв'язок різних її аспектів, знаходять своє відображення в категорії ефективності. Тому модель ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства має будуватися на основі ієрархічної системи її складових, кожна з яких, у свою чергу, характеризується підсистемами відповідних ключових показників ефективності.

Процеси виробництва, відтворення та обігу входять до сфери господарсько-виробничої діяльності підприємства. Виробничі процеси забезпечують виконання завдань з підготовки та контролю процесу реалізації інших послуг, а також обслуговування виробничого процесу. Роботи з оновлення основних виробничих засобів, розширення та технічного переоснащення підприємств, підготовки та перепідготовки кадрів називаються відтворювальними процесами. Процеси обігу включають технічне і матеріальне забезпечення та продаж послуг. Ці процеси забезпечуються відповідними підсистемами виробничо-господарської діяльності. Тому важливість проблеми ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства вимагає врахування та аналізу рівня і масштабів ефективності в усіх підсистемах виробничо-господарської діяльності. Цей стан, на думку автора, повинен характеризувати системну частину ефективності.

У свою чергу, кожна з підсистем виробничо-господарської діяльності підприємства потребує відповідних ресурсів, використання яких характеризує ресурсну (елементну) частину ефективності.

Це дає можливість виділити основні складові у формуванні ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства: ефективність підсистем діяльності підприємства, що визначається отриманими результатами, які відображають реалізацію цілей розвитку основних підсистем діяльності компанії та конкурентний успіх на ринку; ефективність використання окремих видів ресурсів, що характеризується співвідношенням між обсягом продукції або прибутку від виробничо-господарської діяльності та відповідним обсягом

ресурсів (окремих видів або окремих видів витрат, пов'язаних з працею, використанням основних фондів або оборотного капіталу); соціально-екологічна ефективність, яка характеризується рівнем дотримання соціальних та екологічних зобов'язань підприємства.

На основі узагальнення вищевикладеного пропонується визначити ефективність виробничо-господарської діяльності підприємства як комплексну характеристику його розвитку, яка за критеріями результативності, економічності та оптимальності відображає рівень досягнення цілей виробничо-господарської діяльності підприємства.

Кузьменко А.В.,

здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Сафонік Н.П., к.е.н., старший викладач

Національний авіаційний університет, м. Київ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СТРАТЕГІЇ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасному світі тенденція глобалізації не лише визначає економічний ландшафт, але і переформатовує стратегії міжнародної діяльності підприємств. Цей процес відкриває безпрецедентні можливості для бізнесу, але водночас створює виклики, які потребують нових підходів та стратегій. Актуальним є розгляд того, як сучасні тенденції глобалізації впливають на формування та реалізацію стратегій міжнародної діяльності підприємств.

Однією з головних тенденцій у міжнародній діяльності підприємств є зростаюча глобалізація та цифровізація ринків і галузей. Глобалізація означає інтеграцію та взаємозалежність економік, суспільств і культур через торгівлю, інвестиції, комунікації та технології. Цифровізація у даному контексті означає використання цифрових технологій і платформ для створення, доставки та обміну цінностями. Разом ці тенденції створюють нові можливості та виклики